

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot bepaling van de berekeningswijze van de waarborgregeling ter uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

1. INHOUDELIJK

Algemene inleiding

Dit besluit heeft tot doel om een aantal noodzakelijke aanpassingen aan te brengen aan verschillende besluiten van de Vlaamse Regering, die het gevolg zijn van het decretale kader voor het nieuwe ondersteuningsmodel dat via amendement werd ingevoegd in het decreet van 16 juni 2017 betreffende het onderwijs XXVII:

- Artikel II.14 voegde een nieuwe afdeling 4 toe aan hoofdstuk XI van het decreet basisonderwijs met de titel 'Invoering van regionale ondersteuningsnetwerken in het basis- en secundair onderwijs'. Deze afdeling bevat het nieuwe artikel 172quinquies met de bepalingen van het ondersteuningsmodel;
- Naar analogie werd een onderafdeling 3/4 toegevoegd aan afdeling 1 van hoofdstuk 3 in titel 2 van deel V van de Codex Secundair Onderwijs met dezelfde titel 'Invoering van regionale ondersteuningsnetwerken in het basis- en secundair onderwijs'. Deze onderafdeling bevat het nieuwe artikel 314/8 met de bepalingen van het ondersteuningsmodel.

Een aantal wijzigingen, zoals deze die aangebracht worden aan het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2015 tot bepaling van de inhoud van het gemotiveerd verslag voor toegang tot het geïntegreerd onderwijs en van het attest bij het verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs, hangen ook samen met het ontwerpdecreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen aan kinderen

met specifieke onderwijsbehoeften dat op 22 december 2017 een eerste principiële goedkeuring kreeg op de Vlaamse Regering.

Het wijzigingsbesluit legt ook de berekeningswijze vast van de waarborgregeling ter uitvoering van artikel 173septies van het decreet basisonderwijs en artikel 314/5 van de Codex Secundair Onderwijs.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 behoeft geen toelichting.

Artikel 2 en 3 leggen voor respectievelijk het basisonderwijs en het secundair onderwijs de berekeningswijze van de waarborgregeling vast. De waarborgregeling houdt in dat we de effecten van het M-decreet (decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften) op het aandeel van buitengewoon onderwijs per onderwijsniveau (basisonderwijs, secundair onderwijs) jaarlijks vergelijken met de situatie zoals die was tijdens het referentieschooljaar. Voor basisonderwijs is dat het schooljaar 2013-2014 (referentieteldag 1/2/2014), voor het secundair onderwijs is dat het schooljaar 2014-2015 (referentieteldag 1/2/2015). Bij de vergelijking wordt rekening gehouden met de demografie, m.n. de evolutie van de leerlingenaantallen in het betreffende onderwijsniveau in het algemeen. Dit betekent dat wanneer er in een bepaald schooljaar meer leerlingen ingeschreven zijn in een onderwijsniveau, het aandeel buitengewoon onderwijs uit het referentieschooljaar in verhouding positief gecorrigeerd wordt. Omgekeerd wanneer er in een bepaald schooljaar minder leerlingen in een onderwijsniveau zijn ingeschreven het aandeel buitengewoon onderwijs uit het referentieschooljaar in verhouding negatief gecorrigeerd wordt.

Voor de toelichting van de berekeningswijze van de waarborglestijden voor het onderwijzend personeel en van de waarborguren voor het medisch, paramedisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel, nemen we als voorbeeld het komende schooljaar 2018-2019.

De waarborglestijden onderwijzend personeel voor het schooljaar 2018-2019 worden berekend door:

- het verschil tussen het demografisch te verwachten aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2018 en het aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2014 (de referentieteldag) per type, type 5 uitgezonderd
- te vermenigvuldigen met het verschil tussen het gemiddeld aantal lestijden van een leerling buitengewoon basisonderwijs per type op 1 februari 2014 en het gemiddeld aantal lestijden van een leerling gewoon basisonderwijs op 1 februari 2014.

We lichten deze verschillende elementen toe:

Het demografisch te verwachten aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2018 wordt bekomen door het aandeel leerlingen buitengewoon basisonderwijs zoals dat was op de referentieteldag van 1 februari 2014 toe te passen op het totaal aantal leerlingen op 1 februari 2018.

Het aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2014 is gekend.

Voor de berekening van het gemiddeld aantal lestijden van een leerling buitengewoon basisonderwijs per type op 1 februari 2014 wordt rekening gehouden met de lestijden volgens de schalen, inclusief godsdiensten (meerderheidskursus), de afwijkingslestijden en de GOK-lestijden. Het gemiddeld aantal lestijden per leerling per type wordt dan als volgt berekend:

- (het eerste element: de lestijden volgens de schalen, inclusief meerderheidskursus) : Het aantal leerlingen per type op 1 februari 2014 wordt gedeeld door het aantal scholen die dat type aanboden op die datum. Zo bekomen we het gemiddeld aantal leerlingen per type. Voor dit gemiddeld aantal leerlingen per type lezen we in de betreffende lestijdenschaal het aantal lestijden af. Die worden verminderd met het aanwendingspercentage (94,5%) en worden dan gedeeld door het gemiddeld aantal leerlingen per type;

- (het tweede element: de afwijkingslestijden) : Het gemiddeld aantal lestijden per leerling volgens de schalen wordt voor alle types verhoogd met de gemiddelde afwijkingslestijden per leerling. Die worden bekomen door de afwijkingslestijden op 1 februari 2014 te delen door het totaal aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2014;

- (het derde element: de GOK-lestijden) : Het gemiddeld aantal lestijden per leerling volgens de schalen wordt voor type 1 & type 3 verhoogd met het gemiddeld aantal GOK-lestijden per leerling. Dat wordt bekomen door het aantal GOK-lestijden op 1 februari 2014 te delen door het aantal leerlingen van type 1 & 3 op 1 februari 2014.

Door de sommatie van deze drie elementen bekomen we het gemiddeld aantal lestijden per leerling per type van het buitengewoon basisonderwijs.

Daarvan wordt het gemiddeld aantal lestijden van een leerling gewoon basisonderwijs op 1 februari 2014 afgetrokken. Voor deze berekening worden de lestijden volgens de schalen, inclusief godsdiensten (meerderheidskursus) en de SES-lestijden meegenomen. De berekening van het gemiddeld aantal lestijden per leerling gewoon basisonderwijs gebeurt dan als volgt:

- het aantal lestijden volgens de schalen, vermeerderd met het aantal lestijden voor de meerderheidskursus godsdienst op 1 februari 2014 gedeeld door het aantal leerlingen gewoon basisonderwijs op 1 februari 2014;

- Voor de berekening van het gemiddeld aantal SES-lestijden per leerling worden twee principes gehanteerd:

- We gaan uit van een aandeel SES-leerlingen van 20,3%;

- De verhoogde coëfficiënt per SES-leerling wordt niet opgenomen voor alle leerlingen maar a rato van het aantal SES leerlingen ten opzichte van alle leerlingen.

Vooreerst wordt het aantal SES-lestijden berekend per leerling die aantikt op de SES-leerlingenkenmerken, door het totaal aantal SES-lestijden te delen door het totaal aantal leerlingen die aantikken op het SES-leerlingenkenmerk 'opleiding moeder', 'thuismaal' en 'studietoelage'. Dat geeft het gemiddeld aantal SES-lestijden per leerling die aantikt op een SES-leerlingenkenmerk. Omdat niet alle leerlingen aantikken op alle leerlingenkenmerken, wordt dit verlaagd naar ratio van het aandeel leerlingen die aantikken in het gewoon onderwijs (door het totaal aantal leerlingen die aantikken op

het SES-leerlingenkenmerk 'opleiding moeder', 'thuis taal' en 'studietoelage' te delen door het totaal aantal leerlingen basisonderwijs op 1 februari 2014).

Door de sommatie van deze twee elementen bekomen we het gemiddeld aantal lestijden per leerling in het gewoon onderwijs.

De waarborguren voor het medisch, paramedisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel voor het schooljaar 2018-2019 worden berekend door:

- het verschil tussen het demografisch te verwachten aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2018 en het aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2014 (de referentiedag) per type, type 5 uitgezonderd
- te vermenigvuldigen met het gemiddeld aantal uren van een leerling buitengewoon basisonderwijs per type op 1 februari 2014.

Voor de berekening van het gemiddeld aantal uren per leerling buitengewoon basisonderwijs per type, worden de uren van het urenpakket (uren volgens de richtgetallen) en de afwijkingsuren meegenomen.

Voor de berekening van het gemiddeld aantal uren per leerling van het buitengewoon basisonderwijs wordt het urenpakket per leerling per type vermeerderd met het gemiddeld aantal afwijkingsuren per leerling. Dat gemiddelde wordt bekomen door het totaal aantal afwijkingsuren op 1 februari 2014 te delen door het totaal aantal leerlingen buitengewoon basisonderwijs op 1 februari 2014. Voor het gewoon basisonderwijs worden er geen uren in mindering gebracht aangezien er geen urenpakket medisch, paramedisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in het gewoon onderwijs bestaat.

Voor de berekening van de waarborglesuren en –uren in het secundair onderwijs wordt een vergelijkbare berekeningswijze gevolgd.

Artikel 4

Voor het bepalen van de norm (aantal leerlingen) voor het al of niet moeten opnemen van een lesopdracht door een directeur van een school voor buitengewoon basisonderwijs mocht, naast de eigen leerlingen van de school, ook rekening gehouden worden met de GON-leerlingen die de school begeleidde. Aangezien we in het nieuwe ondersteuningsmodel geen GON-leerlingen meer tellen, blijven we rekening houden met de historische toestand van aantal GON-leerlingen zoals die was op 1 oktober 2014.

Artikel 5 en 6.

In het gewoon onderwijs was het voor leerlingen met een verslag type 2 mogelijk om een afwezigheid toe te staan tot maximaal 250 minuten therapie tijdens de lestijden verkregen van schoolexterne hulpverleners. Met het nieuwe ondersteuningsmodel is het irrelevant dit alleen voor te behouden voor leerlingen met een verslag type 2 en het niet mogelijk te maken voor leerlingen met een verslag voor een ander type. In het buitengewoon onderwijs is de afwezigheid tijdens de lestijden ook mogelijk tot maximum 250 minuten.

Artikel 7.

Dit is een verduidelijking dat de opheffing van een verslag ook kan samengaan met de opmaak van een gemotiveerd verslag als aan de voorwaarden daarvoor voldaan is.

Artikel 8 – 11.

Dit zijn wijzigingen aan de regeling voor gelijke onderwijskansen in het buitengewoon basisonderwijs en buitengewoon secundair onderwijs.

Een eerste wijziging is de wijziging van type 1, dat sinds het M-decreet uitdovend is, in type basisaanbod. De leerlingen die nog over een inschrijvingsverslag type 1 beschikken omdat ze vallen onder de overgangsmaatregel van het M-decreet, nl. dat een inschrijvingsverslag pas gewijzigd moet worden als het type of onderwijsniveau van de leerling verandert, worden voor de toepassing van de regeling rond gelijke onderwijskansen beschouwd als leerlingen type basisaanbod.

Een tweede wijziging is de aanpassing van de coëfficiënten waarmee de GOK-lestijden/lesuren berekend worden. Door de impact van het M-decreet die zich vooral voordoet op de populatie van type 1/type basisaanbod is het aantal GOK-lestijden/lesuren gedaald. Door aanpassing van de coëfficiënten wordt het aantal GOK-lestijden/lesuren behouden op het niveau van voor het M-decreet. De aanpassing van de coëfficiënt is gebeurd op basis van de een simulatie met de telling van 1/2/2017. Rekening houdend met de telling van 1/2/2018 zal de coëfficiënt mogelijkerwijze nog aangepast moeten worden voor de definitieve goedkeuring van dit wijzigingsbesluit.

Artikel 12 – 19.

Het betreft aanpassingen aan het besluit over het gemotiveerd verslag en verslag.

Volgende wijzigingen worden aangebracht:

- Het opschrift van het besluit wordt in overeenstemming gebracht met de terminologie die in het kader van het ondersteuningsmodel wordt gehanteerd (artikel 12);
- in artikel 13 worden technische wijzigingen aangebracht die de uitvoerbaarheid verbeteren en wordt een vijfde uitzonderingsmaatregel opgenomen waardoor attestwijzigingen tijdens het schooljaar kunnen plaatsvinden, nl. overgaan van buitengewoon basisonderwijs omdat er op niveau BUSO een plaats vrijkomt tijdens het schooljaar;
- artikel 14 is een verduidelijking over wie actie moet ondernemen;
- artikel 15 bevat naast technische en taalkundige aanpassingen een verduidelijking dat type niet meer verwijst naar de medische diagnose maar naar de specifieke deskundigheid die in het kader van het ondersteuningsmodel nodig is vanuit een of meer types van buitengewoon onderwijs. Daarnaast wordt ook een omschrijving van de ondersteuning verwacht in algemene termen. Later kan binnen de werking van het ondersteuningsmodel de aard, intensiteit en duur verder geconcretiseerd worden.
- artikel 16: door het verlaten van de medische diagnose zijn deze artikelen zonder voorwerp.
- artikel 17 schrapt verwijzingen naar geïntegreerd onderwijs en beperkt de partijen die formeel een engagement aangaan (directeur van het CLB van de school gewoon onderwijs en de ouders).
- artikel 18 wijziging die het gevolg is van het verlaten van de medische diagnose;
- artikel 19: verduidelijking dat de bepalingen van toepassing zijn niet alleen op het schooljaar 2015-2016 maar ook de volgende schooljaren.

Artikel 20

Bij een overschrijding van het maximaal aantal vastgelegde dagen stage of sociaal-maatschappelijke training, moet de klassenraad dit per individuele leerling motiveren en aan de onderwijsinspectie melden. In het kader van Operatie Tarra wordt door dit artikel de verplichte melding aan de onderwijsinspectie geschrapt. De klassenraad dient wel nog steeds de verlening te motiveren.

Artikel 21.

De inwerkingtreding van artikel 2 en 3 (waarborgregeling) is met terugwerkende kracht. Voor de berekening van de pre-waarborgregeling basisonderwijs (schooljaar 2015-2016), de waarborgregeling in basisonderwijs en secundair onderwijs (schooljaar 2016-2017) en voor de bepaling van de waarborglestijden, -lesuren en -uren voor het ondersteuningsmodel werd deze berekeningswijze al toegepast.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De bepalingen van het wijzigingsbesluit hebben geen bijkomende budgettaire weerslag op de onderwijsbegroting. Het krijgt uitvoering binnen het kader van de omkaderingsmiddelen die voor het ondersteuningsmodel voorzien zijn in toepassing van artikel 172quinquies van het decreet basisonderwijs en artikel 314/8 van de Codex Secundair Onderwijs.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven aan het ontwerp van besluit op 27 maart 2018.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, gaf zijn begrotingsakkoord op 17 april 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

De bepalingen vloeien voort uit reeds bestaande decretale kader betreffende het M-decreet en het ondersteuningsmodel. Het betreft bijgevolg een dossier waarvoor er geen vrije beleidsruimte meer is.

Het taal- en legistiek advies van 14 februari 2018 heeft het nummer 2018/49.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot bepaling van de berekeningswijze van de waarborgregeling ter uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;

2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten:

- 2.1. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voormeld ontwerp van besluit op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;

- 2.2. voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het vrij gesubsidieerd onderwijs;

Viceminister-president,
Vlaams Minister van Onderwijs,
Hilde CREVITS.